

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และลักษณะของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2553 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 347 คน คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ เขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษาแบบสอบถามแบบเลือกตอบ 3 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ 3) ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษา 4) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 53 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

เครื่องมือนี้ผู้วิจัยได้นำความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านได้พิจารณาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามทั้ง 30 ฉบับไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีทั้ง 3 เขต โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนจำนวน 347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้า และทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t) วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Test) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) แล้วทำการแปลผลและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวนทั้งหมด 8 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการบริหารจัดการวิชาการและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 8 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรที่สามารถสร้างฐานการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารจัดครูผู้สอนประจำรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ความถนัด และด้วยความสมัครใจ และผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตรของผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ และ 3 ลำดับสุดท้ายคือส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตร และผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรให้เป็นตลาดความรู้ให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น

1.2 ด้านการบริหารจัดการวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 8 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการวิชาการเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึง และผู้บริหารกระจายอำนาจในการตัดสินใจและความรับผิดชอบตามหน้าที่ที่รับผิดชอบไปยังฝ่ายต่าง ๆ อย่างชัดเจน ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวิชาการและผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารจัดการวิชาการอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้ครูแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบทันทีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้บุคลากรมีการวัดผลเป็นระยะ ๆ ทั้งก่อนสอนระหว่างสอนและหลังสอนเพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และผู้บริหารส่งเสริมการประเมินโดยยึดมาตรฐานผู้เรียนเป็นหลัก ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารกำหนดนโยบายให้บุคลากรวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระทุกระดับชั้น และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

1.4 ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 7 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดการติดตามการจัดทำรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบทุกปีการศึกษา ผู้บริหารกำหนดนโยบายการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัยในทุก ๆ งาน ผู้บริหารดำเนินการยกระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น และผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญในเรื่องการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้งหมดอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 6 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญหรือเกี่ยวข้องให้ครูรับทราบทุกระยะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้บริหารจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน และผู้บริหารใช้วิธีการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบเพื่อกระตุ้นและติดตาม

ให้ครูผลิตจัดหาและใช้สื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ หลากหลาย เช่น การใช้ E- Book ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารสนับสนุนครูจัดทำวารสารสิ่งตีพิมพ์หรือทำ Web Board เผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ปกครองนักเรียนทราบ

1.6 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้บุคลากร/ ผู้เรียนและชุมชนใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านการค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารจัดให้มีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์โดยเฉพาะเพื่อให้บริการแก่บุคลากร ผู้เรียนและชุมชน และผู้บริหารสนับสนุนให้แสวงหาผู้รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนและใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารจัดให้มีระบบเครือข่ายการเรียนรู้ทาง Internet ไว้บริการแก่ผู้เรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 8 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารช่วยเหลือครูในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนโดยให้ความช่วยเหลือครูในการกำหนดปัญหาวิจัย และผู้บริหารช่วยเหลือครูในการกำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามลำดับและลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารช่วยเหลือครูในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1.8 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาดูงานในหน่วยงานอื่นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงงาน ผู้บริหารแนะนำครูให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และผู้บริหารส่งเสริมครูให้เชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ภายในสถานศึกษาตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ความต้องการและเป้าหมายของงานวิชาการ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.1 ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมี

เจตคติที่ดีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวดกิจกรรมทางวิชาการ นักเรียนที่เรียนจบตามหลักสูตรสามารถเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

2.2 ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน โดยรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษา และนักเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน นักเรียนประพฤติและปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือนักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองในทุกๆด้าน

2.3 ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนสามารถปรับตัวและยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ โรงเรียนได้นำเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และลำดับสุดท้ายคือ โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน

2.4 ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียน ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน และผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารและคณะครูร่วมกันวางแผนแก้ปัญหาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

3.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี จำแนกสำนักงานตามเขตพื้นที่การศึกษา

โดยรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการวิชาการ ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3

3.3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยรวมและด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

โดยรวม จำแนกตามเขตพื้นที่ที่เป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 มีประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประสิทธิผลของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีประสิทธิผลของสถานศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4.3 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีจากการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านส่วนมากอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการบริหารจัดการวิชาการและด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนางานวิชาการ มีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดนโยบายที่จะพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนทุกคน ด้วยการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานวิชาการในด้านการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ตลอดจนการวัดและประเมินผลตลอดจนพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เกิดการร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการสามารถเป็นผู้นำครูด้านงานวิชาการ และการบริหารงานวิชาการนั้น

เป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นแนวดำเนินการให้การ บริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะการใช้กลยุทธ์ และเทคนิควิธีการที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถและความสำเร็จของผู้บริหาร สถานศึกษานั้น ๆ การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ ด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 ที่กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และให้สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานประจำปีเสนอ สอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2547, หน้า 159) การประกันคุณภาพจึงเป็นการให้สัญญากับผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคมในการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจใน สถานศึกษาว่า สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับของผลการ วิจัยของละเมียด คำแหง (2547) พบว่า สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของจริญ ชันทะสีมา (2544) พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการ นิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผู้บริหารได้ ดำเนินการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2544, หน้า 91) ที่พบว่าผลการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตภาคตะวันออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนได้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เพื่อนำประสิทธิผลในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยพยายาม สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายเกี่ยวกับโครงสร้างของการบริหารโรงเรียน นโยบาย ในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัด

การศึกษา โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจ และเร้าให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด มีความรู้สูงสุด ผู้เรียนทุกคนมีความเข้มแข็ง ความสนใจ มีประสบการณ์ และความมั่นใจ เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกัน มีทักษะในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น รู้ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบร์ คาลด์เวลล์ และมิสเกล (บันทึกแทนพิทักษ์, 2540, หน้า 51) กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กรทุกแห่งนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้นำเป็นสำคัญ ผู้นำทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และความแตกต่างในประสิทธิผลขององค์กร ผู้นำจะนำผู้ตามไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์กร ในการจัดการศึกษาผู้นำมีผลกระทบที่ชัดเจนต่อคุณภาพการศึกษา ดังนั้น สิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกในการแสวงหาคุณภาพการศึกษาคือ การพัฒนาศักยภาพผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับอำภา ปิยะมณ (2549, หน้า 90) ได้ทำการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก อยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

3.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านจำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ โดยเท่าเทียมกันผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นมีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับเป็นอย่างดี ทำให้การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนรัชต์ บุรีสูงเนิน (2544, หน้า 93) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์น้อยและประสบการณ์มาก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการเป็นงานหลักที่โรงเรียนต้องให้ความสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี เน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชนใกล้ชิดกับชุมชนเป็นอย่างมาก อันเป็นผลดีต่อการบริหารงานโรงเรียน อีกทั้งเป็นการสร้างความร่วมมือประสานงานกับชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 20) ที่กล่าวว่า การพัฒนาอย่างต่อเนื่องควมสามัคคีความร่วมมือของบุคลากรและผู้เรียนการสนับสนุนต่าง ๆ รวมทั้งความสัมพันธ์อันดีของผู้ปกครองและชุมชน และองค์กรต่าง ๆ เป็นการสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการของสถานศึกษาอันส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียน

3.2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกสำนักงานตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของโกศล กิตินิรันดร์กุล (2543, หน้า 38) สถานศึกษาที่ได้ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาดังกันน่าจะมีผลต่อการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านหลักสูตร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่าเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูในพื้นที่ ทำให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตการพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับการวิจัยของบรม เวชส์ถ์ (2541) ได้ศึกษาการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับและเมื่อพิจารณาจำแนกตามที่ตั้ง พบว่ามีการพัฒนาอยู่ระดับมาก

ด้านการบริหารจัดการวิชาการ จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารจัดการวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความพร้อมด้านการบริหาร ทั้งด้านอาคาร สถานที่และบุคลากร บุคลากรมีความร่วมมือในการจัดการวิชาการอย่างเต็มความสามารถเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูในพื้นที่และมีประสบการณ์ในการจัดการวิชาการเป็นอย่างดี จึงทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติชัย จุฑาพรธาดา (2539, หน้า 192) ได้ศึกษาพบว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนประถมศึกษาสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้ไว้ ณ วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 จากมาตรา 37 กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาให้ขีดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเขต 2 มีความพร้อมทั้งอาคาร สถานที่และบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอน มีความพร้อมในการจัดการอบรม สัมมนาดำเนินการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผล จึงทำให้ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเขต 2 มีการบริหารงานด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับชูศรี ธนอมกิจ (2550) พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผล มีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากการแบ่งการบริหารออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาแต่ละแห่งถูกกำหนดให้อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาตามสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งความแตกต่างนี้ย่อมส่งผลต่อการจัดการการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงาน วิชาการ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความพร้อมด้านการบริหารทุกด้าน ทั้งด้านอาคาร สถานที่และบุคลากร บุคลากรมีความร่วมมือในการจัดการวิชาการอย่างเต็มความสามารถเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูใน พื้นที่และมีประสบการณ์ในการจัดการวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เป็นอย่างดี จึงทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการ บริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการวิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 สอดคล้องกับแนวความคิดของ ชีระ ฤกษ์เจริญ (2547, หน้า 159) การประกันคุณภาพจึงเป็นการให้สัญญากับผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคมในการจัดการศึกษาที่มี คุณภาพ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจในสถานศึกษาว่าสามารถ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความพร้อมด้านการ บริหารทุกด้าน ทั้งด้านอาคาร สถานที่และบุคลากร บุคลากรมีความร่วมมือในการจัดการวิชาการ อย่างเต็มความสามารถเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูในพื้นที่และมีประสบการณ์ในการจัดการวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นอย่างดี จึงทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ วิชาการ มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งในการจัด การศึกษานั้นครูผู้สอน จำเป็นต้องผลิตสื่อให้ครบถ้วนทุก ๆ เนื้อหาและพอเพียงกับผู้เรียนเนื่องจาก

สื่อเป็นอุปกรณ์สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้กับเด็ก เป็นการเน้นกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นคว้าทดลองปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะอย่างแท้จริง สื่อการเรียนการสอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 10-13) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.3 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาต่างก็มีการปฏิบัติงานปฏิบัติตามแผน นโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความคาดหวังของชุมชน โรงเรียนแต่ละแห่งมีแนวทางในการจัดการสอนเป็นแนวเดียวกันหมดทั่วประเทศ ดังนั้นไม่ว่าโรงเรียนจะตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่ใด ต่างก็ต้องปฏิบัติตามนโยบายทั้งสิ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เหมือนกัน และการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านหลักสูตรและโครงสร้างการบริหารงาน สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารงานโรงเรียนตามโครงสร้างการบริหารการศึกษาตามแนวทางเดียวกันเพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันตามเวลาที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารที่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต่างก็ต้องได้รับการพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารงานวิชาการเหมือนกันทุกแห่งทำให้มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

4.1 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยรวมและด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยรวม จำแนกตามเขตพื้นที่ที่เป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4.3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีจากการศึกษาพบว่า

โดยรวมและรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี ดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรได้รับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้เพราะงานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ และควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือวัดผลเพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อยู่เสมอและมีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนให้มีการจัดการเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพให้ชุมชนทราบถึงการรองรับมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนการมีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือจากชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งจัดระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์อย่างชัดเจน

1.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเตรียมสื่อเทคโนโลยี โปรแกรมช่วยในการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้รวดเร็ว และเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน สนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับบุคลากรที่ต้องการผลิตสื่อหรือการพัฒนาตนเอง รวมทั้งสนับสนุนการศึกษาต่อที่สูงขึ้นของบุคลากร เพื่อให้สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.6 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้มีการสำรวจและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งมีการเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนให้กับองค์กรอื่น

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนงบประมาณและอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำรายงานผลการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการทำวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.8 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนให้ร่วมมือกับทุกกิจกรรมของสถานศึกษา เพราะภาพ

ความสำเร็จของโรงเรียนคือ เป็นสถานศึกษาชั้นดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน มีบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความพร้อมด้านปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ บรรยากาศสิ่งแวดล้อมเหมาะสม มีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดี เพื่อพัฒนาศักยภาพ ให้สามารถแข่งขันทักษะทางวิชาการกับโรงเรียนอื่น ๆ ได้ มีการพัฒนาทัศนคติแรงจูงใจของนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม

2.2 ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนตลอดจนเพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาอย่างสม่ำเสมอเป็นการสร้างวิสัยทัศน์ ต่อการปฏิบัติงานให้กว้างไกล มีจิตสำนึกในการเป็นครูที่ดี ทำให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาด้านการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารควรมีวิธีการ แก้ปัญหาภายในโรงเรียนอย่างประนีประนอม โดยเน้นวิธีการสมานฉันท์ สร้างความสามัคคีของ บุคลากรในโรงเรียนเป็นสำคัญ เมื่อเกิดปัญหาภายในโรงเรียนผู้บริหารควรใช้การระดมความคิดเห็น จากทุกฝ่ายเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับคณะครูในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

2.4 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารโรงเรียน ในยุคปฏิรูปการศึกษาการบริหารโรงเรียนต้องคำนึงวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ผู้บริหารและครูจะต้องมี บทบาทสำคัญต่อการปรับตัวอย่างไม่หยุดนิ่ง ต้องพยายามปรับปรุงองค์การ รูปแบบการบริหารงาน และการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูต้องเป็นนักพัฒนา ริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

2. ควรศึกษาแนวทางให้การเสริมสร้างประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี